

BAJAI HIRLAP

POLITIKAI LAP.

Megjelen minden csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetések és hirdetések Kazal József könyvnyomdájában vétetnek fel.

Felelős szerkesztő:
NEMES JÓZSEF dr.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fl. Egyes szám ára 10 fillér.
Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Przemysl eleste.

Végtelen szomorú hirt hozott tegnap a táviró: Przemysl elestének gyászírét. Kezünk reszketett, szivünk elszorult és könny toltult a szemünkbe a távirat olvasásakor. A gyász jelentés hirt futó tüzként terjedt el városunkban és nem volt sziv, amely ennek hallatára meg ne rezdült volna. A hirneves várba, amelyet ezer és ezer honvéd, magyar ifjak védtek, millió magyarnak sóhaja, imádsága repült a szellők szárnyán égő keserű könnyek között e gyásznapon. Nekünk bajainak különösen égő, különösen nehéz a sóhajunk, mert a mi ifjaink közül sokan vannak a dicsőséges przemysli hősök közt, akikhez nem küldhetjük többé lelkesítő, kitartásra buzdító üzeneteinket és igaz szerete-tünket. Az ő karjuk megbénult, az ő akarata ereje megtörött és innentul emésztő fogság lesz a sorsuk. Ezért az ő szenvedésük fájóbb, gyótróbb, mint a mienk.

De bármily fájdalmas is nekünk Przemysl várának eleste, megnyugtató, felemelő annak tudata, hogy nem az ellenség győzte le ifjainkat, nem az ellenség vívta meg a hirneves várat, hanem az éhség győzte le őket. Elszántan, hősiesen, halálmegvetéssel néztek szembe a halállal és csak akkor adták meg magukat, amikor már az éhhalál előestéje szállott le rájuk. A hadsereg főparancsnoka bajtársi üdvözlését és köszönetét fejezi ki Przemysl dicső hőseinek, és a nemzet hála-láját küldi hősiainak, a hű kötele-ségteljesítés örök példányképeinek.

Am amily nyíltan adta tudtul a hadvezetőség az országnak ezt a kegyetlen hirt, olyan őszinte meggyőződéssel teszi hozzá, hogy az általános harc-téri helyzetre a vár feladása befolyás-sal nincs. És ez így is van. A háboru sorsa Kárpáti harcokban dől el. Przemyslinél sem végleges, sem végzetes nem történt. A mi hadseregünk, a mi ifjaink vitézsége, hősiessége, a mi bevehetetlen várunk, a mi erősségünk.

Bennük van a mi bizodal-munk, a mi reménységünk. És erős várunk az Isten. Őhozza száll a mi fohászunk: „Isten áldd meg a magyart!”

Alkalmi törvényt

a szállító-panamisták ellen.

A magyar jogászvilág hivatalos lapjának, a Jogtudományi Közlönynek legújabb száma — nyilván a közvélemény osztatlan helyeslése mellett — a következő érdekes cikket írja:

A büntetőjog mozgósítása már a háboru kitörésekor megtörtént. Alkalmazásba léptek azok a rendelkezések, amelyeket a Btk. és az 1912: LXIII. tc. a háboru idejére szánt s megváltozott a büntető bírászkodás rendje is. Ma azonban úgy tetszik, hogy a körültekintő gondoskodás, amely ezeket a törvényeket szülte, nem számolt az emberi elvetemültség ama szédítő mélységével, amelyeket a nemzetek élet-halálharca miatgy a háboruban kimagasló hősiesség önfeláldozás ellenképeként feltart. Mert tisztában kell lennünk, hogy az, aki ma papiroszizmát szállit, csukaszürke foszlós béléanyagból készít egyenruhát, penészes lisztet szolgáltat a katonai kincstárnak, rothasztó színező anyagot kever a kórházi élelembe stb. nem vagyoni büntetést követ el, hanem ezrek életét épp úgy pusztítja, mint az ellenséges golyószórok, épp úgy támadja az állam hadierjét, mint a muszkacsapatok. Sőt még gonoszabbul, mert amazokat a kancsuka és a szláv egység eszméje üzi ellenünk, ezeket csak a legaljasabb haszonlesés.

Szinte tragikomikusan hangzik, ha ezzel az orvítamadással a Btk. nem tud egyebet szembeállítani, mint egy-két évi fogházat a 314. és 457. §-okban, a gondatlanságból okozott testi sértést három havi fogházbüntetést vagy legjobb esetben a csalásra megállapított öt évig terjedhető szabadságvesztés-büntetést. Szó lehetne ugyan a katonai Btk. 227. §-ának alkalmazásáról, amely ma polgári egyénekre is

kiterjed, de ez megkívánja a fegyveres erő gyengítésére, vagy az ellenséges haderő támogatására irányuló célzatot, amely ezekben az esetekben alig állapítható meg.

Elég gyakran kárhoztattuk az alkalmi törvényhozást, hogy most joggal követelhesünk oly sürgős alkalmi törvényt, amely drákói szigor szegze az említett üzelmekkel szembe. Ennek, a gazdasági életben elkövetett hűtlenségnek a hűtlenség büntetése szolgálhat csak méltó büntetésül, oly vagyoni büntetéssel kiegészítve, amely hathatós ellenmotivuma az aranyéhség féktelenségének. Háborus idők feszült légkörében a büntetőjog első feladata az elrettentés, mint volt akkor, midőn ez volt a társadalom normális életformája és a csataterék hiénáinak nem szabad elillani a paragrafusok hézagai közt.

Az anyák ellenőrzése.

A kormány példás energiával vezeti a hadbavonult katonák családjai segítségének nagyfontosságú akcióját. Egyik jelentőséges rendelet a másikat követi.

Most Sándor János bocsátott ki egy okos humánus rendelkezést, amelyben a hadbavonultak gyermekeire hívja fel az árvaszékek figyelmét. A belügyminiszter utasította az árvaszékeket, hogy figyeljék a hadbavonultak gyermekeinek dolgát, de főként utasítsák a községi előjáróságokat és közgyámokat az emberséges intim ellenőrzésre.

Ellenőrizték azt, hogy a hadbavonultak gyermekei kellő ellátásban, szükség esetén gyógykezelésben részesülnek? Reájuk fordítatik-e a segély megfelelő része? Anyjuk, vagy más hozzátartozójuk nem hanyagolja el nevelésüket, kellő ruháztatásukat, ellátásukat, nem viselkedik-e úgy, hogy példája ártalmas lehet a serdületlen gyermek lelkére?

Ahol az állapítható meg, hogy az anya, vagy más gyámoltó nem látja el gyermekét kellően, a segély rögtön megszüntetendő. Ha szükséges, el kell venni a gyermeket anyjától, vagy más gondozójától és a községnek kell gondoskodni arról, hogy a gyermekek jótékony intézetek, jóindulatu rokonok, vagy mások gondozásába kerüljenek.

Fokozottan kell figyelni a tizenöt éven felüliek sorsára, gondoskodni kell, hogy jó alkalmazásba kerüljenek és ellátni őket, ha magukat fentartani nem tudják.

A Kárpáti harcokból.

(B. V. geografus egy leveléből közöljük következő leírását a Kárpáti harcoknak.)

1915. március 10. Északi haretér.

Varsó alatt vett k. soraidra csak röviden válaszolhattam, nagymérvű lekötöttségem s másrészt az időközben beállott helyváltoztatás miatt.

E levelemben jelenlegi harcterünkről óhajok megemlékezni, a Kárpátokban lefolyó rettenetes küzdelmet akarom leírni. Erre azonban nem elég az én tollam, — talán egy Werescsagin tudná csak megörökíteni vásznán, vagy az emlékezetünkben marad meg soha el nem törülhető emlékekkel a hegyi (guerilla-harc módszerű) haretér minden küzdelme.

A Kárpátok, (amely védelemre kitűnő), a támadó félre ezernyi küzdelmet tartogat. A támadók a mi nagyszerű csapataink, amelyek emberfeletti küzdelmet folytatnak a hívó ellenfelel.

Legjobb lesz, ha talán nem általánosságban, hanem leírom, (ha egyáltalában képes leszek) egy hegy elfoglalását, amely mintegy fogalmat nyújthat az itt végbemenő harcokról. (Ez az eddigi hadjárat legnehezebb szakasza.) Minden hegyet, minden fontosabb pontot lépésről-lépésre kell elfoglalni. A hegy, amelyet a mi nagyszerű gyalogságunk megszállva tart, oly meredek, hogy csak gyökérbe, tuskós bokrokba, fákba kapaszkodva lehet elérni. Egyik besüpped a hóba, a másik egyensúlyát veszti, a harmadik meggémberedett tagokkal elcsigázottan elszunyad a hóban, hogy örökké tartó álmában elérje az örök nyugalmat. Vértől sebzett kezekkel, sziklákon széthasogatott ruhákban felérkezik gyalogságunk s amint fejeik, mint sötét pontok a hólepelel megjelenne a szemben fekvő magaslatról tűz alá veszi az ellenséget. A fagyott föld, a sziklák megakadályozzák, hogy fedezéket ássanak. Az ellenséges ágyutűzben s a golyózápokban a megszkott nyugalommal összeszedik a szikladarabokat s egymásra rakott (cyclopi) sziklafalat készítenek védelmezőül. Itt a havon hasonfekve figyelik az ellenséget s a tisztai parancsszóra tüzelnek. Órákat töltenek el így helyzetben, ahol az idegeket a fejfőlött szétrobbanó shrapnel, vagy a fedezék előtt leesett gránát explodálása rendíti meg. Tűzet nem lehet gyújtani, mert az ellenségnek direct célpontot mutatnánk s a megszokott s mesteri földalatti védőlakást a sziklák miatt készíteni nem lehet. A mi drága kincsünk, összecsukható tábori konyhánkat nyugalomba kellett így helyeznünk s bizony hevenyészett ebédet sem lehet főzni így. A mozgókonyha pedig lennt van a völgyben s ebédet csak éjjel lehet felvinni nagy küzködéssel. Addig jó konzervekkel s kétszersülttel táplálkozik a csapat. Ezalatt tűzéréségünk munkába veszi az ellenfelet. Nagyszerű hegyi ágyúinkat, hegyi tarackjainkat, sőt tábori ágyúinkat is ott találjuk a hegyormán (hogy mit tesz az ágyút egy hegyre felvinni (csigákkal és kötelekkel szakasszonként felvontatjuk) talán az tudja a legjobban megérteni, aki turistáskodott valaha. De megfagyott havon, jégtömegekben és sziklákon felhuzatni egy 20 méter-mázsás ágyút 40—50 fokos lejtőn, az nagy dolog. Bámulom tisztjelnek nagyszerű felké-

szültségét s legénységünk szívósságát s lovaink teljesítő képességét. Fent a hegytetőn, a domináló magaslaton tűzéréségünk oly munkát fejt ki, hogy ez idő alatt elvonja szinte gyalogságunkról a figyelmet. S esti szürkületben egyenkint elosonva a fedezékből, feltűzött szuronnal lecsuszik a lejtőn, hogy a vízmosásban találkozzék többi hős bajtársával s megkezdje az ellenség által megszállott hegy megtámadását.

H I R E K.

— **Személyi hir.** Szele Róbert dr. szegedi tankerületi főigazgató ma Bajára érkezett, hogy a főgimnázium VIII. osztályának azon növendékei részére, akik katonai szolgálatra besoroztattak, az érettségi bizonyítványokat megállapítsa.

— **Hősi halál.** Egy bajai családhoz érkezett levél arról értesít, hogy Tótvárady Asbóth Ödön honvédhuzárszázados, ki pár évvel ezelőtt a bajai társaságok kedvelt és szeretett „Totó” főhadnagya volt, Galiciában szerzett súlyos sebe következtében egy bécsi kórházban hősi halált halt. Még a tél derekán történt, hogy egy heves ütközetben tüdejét furta keresztül egy golyó: súlyos sebével előbb egy galíciai kórházban ápolták, majd látszólag felgyógyulva Abbáziába üdült Tótvárady Asbóth Ödön kapitány. Azután Bécsbe utazott, egy szanatóriumba, ahol most egy heves tüdővérzés megölte. Halála városunkban bizonyára nagy részvétet fog kelteni nagyszámu barátai és ismerősei körében.

— **Két új vonatjárat.** A városi tanácsnak a város főispánjához intézett előterjesztése alapján a szabadkai üzletvezetőség, a főispán közbenjárására f. hó 21-től kezdve Bátaszék és Szabadka között két új vonatjáratot léptetett életbe és pedig: Indul: Bajáról—Bátaszékre d. u. 4:38 órákor. Bajáról—Szabadkára d. e. 10:24 órákor. Érkezik: Bátaszékről—Bajára d. e. 10:9 órákor. Szabadkáról—Bajára d. u. 4:13 órákor.

— **Halálozás.** Dr. Demetrovits Vladimir, kir. tanácsos Ujvidék városának érdemes polgármestere f. hó 18-án tevékeny életének 54 évében elhunyt. Temetése a város közönségének impozáns részvételének megnyilvánulása mellett f. hó 20-án ment végbe a város székházának közgyűlési terméből, a hová a megboldogultnak temétét még csütörtökön áthelyezték. Dr. Demetrovits Vladimir 1889. évben lépett Ujvidék város polgármestere és 1908. év óta volt a város polgármestere. Hosszu önfeláldozó és eredményekben gazdag közszolgálatával maradandó emléket biztosított magának Ujvidék polgársága szívében.

— **Hercegszántói lányok ajándéka.** A hercegszántói lányok kedves és nem várt ajándékban részesítették városunk katonai kórházait. Nagymennyiségű (chérneműt gyűjtöttek össze a községben és kedves sorok kíséretében elküldték Bajára. Hercegszántó érdemes jegyzője levelben közli velünk e kedves és derék honleányok névsorát, a küldött ajándék összegezését, hogy lapunkban közöljük. (Kedvesen hozzatézi: „kegyeskedjék egy kicsit kicifrázni.”) Mi örömmel emlékezünk meg a kedves hercegszántói lányokról és azt hisszük, hogy mikor nemes jószívre való tettükről megemlékezünk, nem is szükséges a dolgot kicifrázni, hisz tettük

magá helyett beszél. Mi és a mi kórházaink derék katonái hálással olvasuk a kedves névsort és meleg köszönetünket fejezzük ki a hercegszántói lányoknak. A fehérneműek összegezése a következő: 237 ing, 216 lábravaló, 98 vánkös, 148 törülköző, 84 lepedő, 24 huzat, 44 zsebkendő, 224 drb. szappan, 170 drb. zsebrongy. Az adományozók: Bartulov Viktoria, Dugalin Tománka, Furu Ilonka, Gáality Annuska, Gorjanaer Tonka, Grósz Rozika, Gyurity Anica, Kovács Erzsike, Kovács Margitka, Lukacsev Margitka, Mándity Mariska, Mihályi Kuli, Mojzes Erzsike, Nagy Ilonka, Öz Erzsike, Róth Erzsike, Róth Ilonka, Tomasev Mariska, Torma Mariska, Tóth Annuska Vélín Mariska, Zombori Lajosné.

— **A honvédelmi miniszter** egy újabb rendelete értelmében a fegyveres szolgálatra alkalmasnak talált, 1895. vagy 1896. évben születtek azon hadköteleseknek, kik az egy-éves önkéntességre jogosító tanintézeteket látogatják, de tanulmányaikat be nem fejezhettek, az egyévi önkéntesi vizsgára való bocsátását megengedte. A kiegészítő vizsgákat a közös hadseregbeli gyalogsági hadapródiskolában, a pozsonyi főreáliskolában lehet tenni. A vizsgák megtartására f. évi március hó 22-ével és április hó 12-ével új vizsgaidők tűzettek ki.

— **Nem lesz nullásliszt.** A földmívelésügyi miniszterium legközelebbi rendeletét bocsát ki, amellyel a malmoknak teljesen eltiltja a nullás liszt őrlését. Ugyancsak egy újabb határozat azt is elrendeli, hogy jövő évben a kenyérliszt az eddiginél nagyobb percentű tengeriliszttel keverve hozható csak forgalomba. A földmívelésügyi miniszteriumban kijelentették, hogy a tengeri rekvirálása nem fejeződött ugyan még be, de máris megállapítható, hogy az ország bőségesen el lesz látva tengeriliszttel s az állatok etetésére is marad elegendő készlet.

— **A szekszárdi izr. hitközség** elhatározta, hogy a hadbavonult s Szekszárdon tartózkodó zsidó katonákat a husvéti ünnepeken megvendégeli, illetve rituális kosztal látja el. Mozgalom indult meg, hogy e terv keresztülvitele sikerüljön. E célból a hitközség tagjai között aláírási ívet köröznek, mely máris tekintélyes összeget eredményezett.

— **A hadijelölti intézmények közös számolócédulái.** A Vörös Keresz, a Vörös Félhold és a Hadsegélyző Bizottság elhatározta, hogy minden eddigi hasonló akció beszüntetésével közös új számolócédulákat bocsátanak ki, melyek mind a három felsorolt hadijelölti intézmény jelvényét magukon viselik. Mind a három intézménynek vezetősége arra kéri a hazafias közönséget, valamint a hazafias társköröket, vendéglősöket, kávésokat, hogy ezeket a jövő héten forgalomba kerülő számolócédulákat a lehető legnagyobb mértékben igénybe venni sziveskedjenek. Ez a kérelem annál is inkább jogos, mert az újonnan kibocsátandó számolócédulákból eredő jövedelemnek minden egyes fillére a felsorolt három intézmény hazafias és emberbaráti céljaira fog fordítatni. Aki ilyen számolócédulákat óhajt, legyen szives írásban vagy telefonon, de mindenesetre minden közvetítés kizárásával a Vörös Félhold Országos Bizottságának képviselőházi irodájához fordulni.

Főmunkatársak:

DEZSŐ ALAJOS és Dr. BERNHART SÁNDOR.

Szerkesztői üzenetek.

K. V.-nek. Költeményeket csak kivételesen közlünk. Költeményét e kivételbe nem sorozhatjuk.

Nyílt-tér. *)

Számtalanszor bevált

MATTONI FÉLE
GISSHÜBLER
természetes égvényes
SÁVANYÚVIZ

A dupla egésze

húgyhomokná és
hólyaghurutnál,
mint a húgysavat
megkötő szar.

E rovatban közlöttékért nem vállal felelőséget a szerkesztőség.

Akácza szőlőkaró

2500 drb. 5 sukcos
tavalyi készítés eladó

Csekő Istvánnál

Ersekcsanádon.

Kiadó lakás.

Szent Antal-utca 29. sz. ház, mely áll 5 szoba, üvegezett folyosó, konyha, éléskamara, pince, istálló, különálló cselédlakásból, az összes mellékhelyiségekkel együtt

május hó 1-ére kiadó.

Eladó ház!

Néhai Körösfoi József tulajdonát képezett Sip utca 14-ik számú ház, tartalmaz 3 szoba, konyha, mellékhelyiséget szabad kézből előnyös feltételek mellett a z o n n a l eladó.

Értekezhetni

Odabassich Gyula közgyámnál

Árpád-utca 44. szám.

Két vagy három szobás

butorozott lakást mellékhelyi-

székekkel, az izr. kórház vagy huszár-

laktánya közelében, esetleg

hosszabb időre keresek.

Czím a kiadóban.

Fog-Krém

KALODONT

Szájviz

1740/1915. kapt. szám.

Hirdetmény.

Hamhaber Mihály bajai lakosnak folyó hó 13-án este a csávolyi országról elszaladt egy 14 hónapos pej jeltelen csődör csikaja. Felkérem a szomszédos hatóságokat, hogy az elfutott csikó után nyomoztatni és az eredményről értesíteni sziveskednék.

MOLNÁR MIHÁLY rendőrfőkapitány.

7605.

kig. 1915.

Hirdetmény.

Főispán ur Önméltósága folyó évi március hó 13-án 74/1915. B. főisp. szám alatt a magy. kir. Ministerium 798/1915. M. E. szám alatt kelt következő körrendeletét közölte:

A m. kir. ministerium 798/1915. M. E. számú rendelete, a 610/1915. M. E. számú rendelet alapján tengeri készletekre vonatkozólag tett egyes bejelentéseknek hatálytalanná nyilvánítása tárgyában.

A m. kir. ministerium a haboru esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott 1912. LXIII. t. c. 16. §-a, valamint az idézett törvény cikket és a hadiszolgáltatásokról szóló 1912. LXVIII. törvény cikket kiegészítő 1914. L. t. c. 14. §-a alapján a következőket rendeli.

1. §. Ha valaki a 610/1915. M. E. számú rendelet 3. §-a alapján az Országos Gazdasági Bizottság részére való megvétel céljára olyan tengeri készletet jelentet be, amelyet a bejelentő az 1915. évi február hó 15. napján vagy ezután február hó 23. napjáig bezárólag mástól vásárolt, a jelen rendelet életbeléptetésének napjáig azonban birtokába még nem vett; az ilyen bejelentés, ugyszintén az adás-vételi szerződés, amellyel a bejelentő a bejelentett készletet az említett határidőn belül megvásárolta, hatálytalan és az eladó, aki a készletet tényleges birtokában tartja, jogosítva van ezt a készletet is a 790/1915. M. E. számú rendelet értelmében 1915. évi március hó 15. napjáig bezárólag az Országos Gazdasági Bizottság részére való megvétel céljából, saját nevére bejelenteni. A hatálytalanná vált adás-vételi szerződés alapján a vevő az eladótól — minden kártérítési igény nélkül — csupán az esetleg adott foglaló, előleg vagy vétel ár visszatérítését követelheti.

2. §. Ez a rendelet kihirdetésének alapján lép netbe. Hatály Horvát-Szlavon országra nem terjed ki.

Budapest, 1915. március hó 2. napján.

Gróf Tisza István s. k. m. kir. miniszterelnök.

Miről az érdekeltek ezen hirdetménnyel értesítettnek.

Erdélyi Gyula h. polgármester.

6932/1915. kig. szám.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a „Népszava“ kiadóhivatala részére a „Népszava“ reggeli ős esli kiadásának Baja város területén leendő utcai elárúsítására az engedélyt 1915. évi április hó 1-től július hó 1-ső napjáig terjedő időre a 2500/1914. M. E. számú rendeletben foglalt rendelkezések szigorú betartásának kötelezettsége mellett a mai napon megadom.

Baja, 1915. évi március hó 12-én.

ERDÉLYI h. polgármester.

1790/1915. kapt. szám.

Hirdetmény.

A hadtáparancsnokság értesítése szerint a katonaságtól elhagyott helyiségekben és hadállásokban rendszerint marad vissza lőfegyver és munició.

Hogy e fegyverek és töltények összegyűjtése minél inkább biztosítottassék, mindazok a polgári lakosok, akik ilyen fegyvereket beszolgáltattak, jutalomban részesülnek és pedig az illetők egy osztrák-magyar fegyverért 5 korona, az ellenségétől visszamaradt lőfegyverért 4 korona jutalomban részesülnek s azokat pedig, akik ilyen fegyvereket eltulajdonítanak, vagy be nem jelentenek, az illetékes hatóságok szigorúan megbüntetik.

Baja, 1915. évi március hó 19-én.

MOLNÁR MIHÁLY rendőrfőkapitány

1460/1915. Kapt. szám.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. miniszterelnök ur 836/res. M. E. számú rendelete alapján közhírré teszem, hogy „a működő hadsereg főparancsnoka által, a déli hadsereg működésének területére s így Magyarországon Baranya, Bács-Bodrog, Torontál, Temes és Krassó-Szörény vármegyék, valamint Baja, Fiume, Pancsova, Pécs, Szabadka, Szeged, Temesvár, Ujvidék, Versecz és Zombor városok területére nézve, a katonai rögtönbíráskodás kihirdetése tárgyában 1914. évi július hó 26-án 1/res. szám alatt kibocsátott rendeletet a déli (balkán) hadsereg főparancsnoka 1914. évi december hó 16-án 540 szám alatt kelt rendeletével, — majd pedig a déli (balkán) hadsereg új parancsnoka az 1915. évi január hó 27-én 3273. szám alatt kiadott rendeletével, a katonai bünvádi perrendtartások (1912. XXXII. és XXXIII. t. c.) 481. §-a alapján módosította és kiegészítette.

E módosítások és kiegészítések következtében a déli (balkán) hadsereg működési területének fent megjelölt magyarországi részében a katonai rögtönbíráskodás kihirdetése, a katonai bünvádi perrendtartások 481. §-a alapján ezidő szerint a katonai büntető törvény (Kbt.)-ben meghatározott következő büntettek miatt az alábbi módon van elrendelve:

I. a katonai egyénekre nézve:

- 1., a lázadás büntette (Kbt. 167. §.)
- 2., a szökés büntette (Kbt. 183. §.)
- 3., a gyávaság büntette (Kbt. 243. §.)
- 4., a fegyelem és a rend háborításának a Kbt. 267. §-ában meghatározott büntette.
- 5., az öncsonkítás büntette (Kbt. 293. §.)
- 6., a zendülésnek a Kbt.-ben meghatározott valamennyi büntette.
- 7., a más egyén szökésében való bűnrészesség büntette (Kbt. 206. §.)
- 8., a szökésre szövetkezés alakítása (Kbt. 216. §.) és a szövetkezésben való részvétel (Kbt. 227. §.) büntette miatt
- 9., valamely szökevény számára elrejtés vagy egyébkénti támogatással nyújtott segély büntette miatt (Kbt. 318. §.)

II. a katonai egyénekre és a hadsereg kíséretéhez tartozó azokra a polgári egyénekre nézve, akik a katonai bünvádi perrendtartások II. §-ának 9. pontja és a hadiszolgáltatásokról szóló 1912. LXVIII. t. c. 9. §-ának I. bekezdése értelmében katonai büntető bíráskodás alatt állanak:

- 1., az erőszakos nemi közönség büntette (Kbt. 404. §.)
- 2., a megfertőzés büntette (Kbt. 407. §.)
- 3., a gyilkosság büntette (Kbt. 413. §.)
- 4., az emberölés büntette (Kbt. 419. és 422. §.)
- 5., a súlyos testi sértés büntette (Kbt. 422., 431. és 436. §-ok) és
- 6., a gyújtogatás büntette (Kbt. 448. §.) miatt; továbbá
- 7., a lopás büntette (Kbt. 457. §.) miatt, ha az egy vagy a több izben lopott dolog értéke az 1000 (ezer) koronát meghaladja;
- 8., a Kbt. 472. §-ában meghatározott sikkasztás büntette miatt, ha az egy vagy a több izben elsikkasztott vagyon értéke az 1000 (ezer) koronát és a Kbt. 474. §-ában meghatározott sikkasztás büntette miatt, ha az egy vagy a több izben elsikkasztott vagyon értéke a 2000 (kétözezer) koronát meghaladja;
- 9., a rablás büntette (Kbt. 483. §.) miatt;
- 10., a fosztogatás büntette (Kbt. 492. §.) miatt;
- 11., a csalás büntette (Kbt. 502. §.) miatt, ha az egy vagy a több izben okozott kár a 2000 (kétözezer) koronát meghaladja;
- 12., a szökevények számára nyújtott segélynek büntette (Kbt. 318. §.) miatt;

III. minden katonai és minden polgári egyénre nézve:

az állam hadi ereje elleni büntettek (Kbt. 306., 314., 316., 321. és 327. §.) miatt:

- 1., Jogosulatlan toborzás (Kbt. 306.)
- 2., Az esküvel fogadott katonai szolgálati kötelesség megszegésére való csábítás, illetve segélynyújtás büntette (Kbt. 314., 316.)
- 3., Kémkedés büntette (Kbt. 321.)
- 4., Más, az állam hadi ereje ellen elkövetett büntett.

Az elől idézett 1915. évi január hó 27-én 3273. szám alatt kelt rendelet értelmében a rögtönbíráskodás alkalmazását nyer olyan büntettek kísérleténél (Kbt. 15. §.) vagy olyan büntettekben való részesség (Kbt. 11. §.) esetében is, amely büntettek rögtönítélő eljárás útján büntethetők és amely büntetteknek természetüknél fogva kísérletről és részességről általában szó lehet.

Végül megjegyzem, hogy a katonai rögtönbíráskodás kihirdetésére a katonai bünvádi perrendtartások 437. és 451. §-a irányadó.

Ezen cselekmények elkövetésétől mindenki a legszigorubban óvakodjék, mert aki a fentebbiek szerint elrendelt rögtönbíráskodás kihirdetése után ily büntettet követ el, rögtönítélő eljárás alá kerül és halálal bünhődik.

A halál-büntetés nemei: katonai bűncselekményekre: az agyonlövés, közönséges bűncselekményekre pedig: a kötel általi halál.

A fentebbiek szerint elrendelt rögtönbíráskodás, — amely mellett a fentebbiekben nem érintett cselekmények tekintetében az 1914. szeptember 2-án 6010/203. kt. ü. 1914. szám alatt kelt rendelettel kihirdetett rögtönbíráskodás is hatályban marad — a Balkán-haderők körletéhez tartozó területen, a fentebb, II. alatt felsorolt cselekmények tekintetében, az idézett 1912. XXXIII. törvény 11. §-ának 9. pontja, illetve az ugyancsak már idézett 1912. LXVIII. törvény 9. §-ának első bekezdése alapján — a fentebb III. alatt felsorolt cselekmények tekintetében pedig a többször idézett 1912. XXXIII. törvény 14. §-a s a m. kir. miniszteriumnak 1914. július 27-én 5491/1914. M. E. szám alatt, illetve u. a. évi augusztus 1-én 5735/1914. M. E. szám alatt kelt rendeletei alapján, a honvéd, illetve a hadseregi büntető bíráskodás alá helyezett polgári egyénekre is kiterjed.

Ismételve figyelmeztetem a közönséget, hogy ezen bűncselekmények gyanúja esetén a rendőrhatalóság és a katonai hatóság a legszigorubban fog eljárni.

Baja, 1915. évi március hó 10-én.

Dr. Molnár Mihály

rendőrfőkapitány.